

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Uddrag af Chr.5. matrikel BILLUM SOGN opmålt august 1683

Følgende er en blanding af originaltekst og moderniseret tekst (for at lette en evt søgning).
14000 kvadratalen = 1 tønne land (ikke at forveksle med 1 tønne hartkorn).

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=1>

(Der findes ikke senere en samlet opgørelse over de enkelte fæsteres areal i Tarp og Billum by)

TARP bye 13 gårde

1. Niels Nielsen	1 gd	Ryttergods
2. Christen Nielsen	½gd	-
3. Jens Pedersen	½gd	-
4. Anders Sørensen	½gd	-
5. Hans Christensen	½gd	Søren Larsen i Ravsted i Holstein
6. Hans Jensen	½gd	Ryttergods
7. Tue Hansen	½gd	-
8. Thomas Nissen	½gd	Bagge Baggesen i Ribe
9. Niels Sørensen	½gd	-
10. Jep Larsen	½gd	Søviggård, Anders Nielsen
11. Søren Jepsen	½gd	-
12. Jens Madsen	½gd	Ryttergods
13. Tue Bachensen	½gd	-

BOLSHUSE

1. Jens Larsen	Niels Serup i Ribe
2. Gyde Olufsdatter	Søviggård

GADEHUSE

1. Knud Boesen	Christen Langes arvinger
2. Oluf Sørensen	-do-
3. Niels Christensen	-do-

Ingen Herlighed Enten af Schouf, Giersel, Thørfueschier, Liungeslet eller Fischeri.

Ingen Ofuerdrift, uden paa Deris ager Jord, men maa Leie græbengang til Deris Queg

Paa Andris Marcher.

Lader Maahle i Gryde og Heßelmee Møller, Eller Andre steder huor De Kand faa maahlet.

Til bem.te Bye Ligger En March kaldis Tarp March, bestaar udi 8 tegter Nembl.

1. Westerop tegt	ligger i aar til fælled
2. Wester ofuer Terp Byes tegt	-do-
3. Steen Døes tegt	-do-
4. Juels March tegt	-do-
5. Kirche tegt	-do-
6. Mellum Breks tegt	I aar tilsaad med Rug
7. Langvangs tegt	-do-
8. Wester Brødels tegt	tilsaad med Byg

Mændene udi bem.te Bye beklager sig at Lide Stor Schade paa Deris Enge, naar det er en SydWest Storm i Høstens tid, saa at Søen deris Enge aar efter Andet afschieres och Samme Støcher mehre end 20 Allen tillige borttager, Naar Floden med en Østen wind igien udløber, och udi 8 Aars tid Nesten wed 100 Allen er afgangen.

Tarp mark strækker sig mod øst til Burgårds mark, mod vest til Kjelst mark, mod syd til fjorden og mod nord til Billum mark.

Disse udenbys mænd har jord i bemeldte mark:

Hans Larsen i Burgård, Peder Christensen, Søren Sørensen, Søren Boysen, Boye Christensen, Jens Larsen og Tomes Sørensen i Kjelst.

Derefter opmåling af tegterne, og på ops.22 anføres, hvor mange læs 'got høe' (2-12) og 'mose foer' (1-3) de enkelte mænd kan høste på 'Engbonden', samt hvor mange høveder der kan græsses på markerne (2-8).

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=24>

(Der findes ikke senere en samlet opgørelse over de enkelte fæsteres areal i Billum)

BILLUM BY består af 6 gårde

1. Maren Sl. Hans Michelsens	½gd	Riberhus
2. Kirsten Sl. Thomas Nielsens	½gd	Ryttergods
3. Niels Nielsen og Peder Hansen	1 gd	-
4. Hans Nielsen	1 gd	-
5. Niels Tommesen	1 gd	-
6. Niels Hansen (2/3) og Dines Jepsen (1/3)	1 gd	Riberhus

BOLSHUSE

1. Maren Terkild Hansens	Ribe hospital
2. Poul Christensen	Ryttergods
GADEHUSE	
1. Jens Hansen	Chr. Langes arvinger på Hesselmed
2. Anne Knudsdatter	Riberhus
3. Rasmus Knudsen	Ryttergods

Ingen Herlighed Enten af Schouf, Giersel, Thørfueschier, Liungeslet. Ingen Fischeri.
Ingen Ofuerdrift, uden paa Deris ager Jord, men maa Leie græbengang til Deris Queg
Paa Andris Marcher.

Lader Maahle i Gryde og Nørholms Møller, Eller Andre steder huor De Kand faa maahlet.
Til bem.te Bye Ligger En March kaldis Billum March, bestaar udi 9 tegter Nembl.

Heede tegt, Nørre tegt, Sort Høys tegt, Schege Flod tegt, Kirche Høys tegt, Synder tegt,
Kirche Wangs tegt, Neste Østen Byes tegt, Dalle tegt.

Derefter nævnes en del udenbys mænd med jord på Billum mark.

Billum mark strækker sig i øst til Janderup mark, i vest til Hannevangs Mark, i syd til Tarp og
Billumgårds mark, og i nord til Hannevangs mark.

Efter opmålingen af tegterne anføres på ops.49 de enkeltes høst af høl/mosefoder på engene.

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=50> og senere

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=228>

ØSTER OG VESTER KJELST by med 12 gårde

Øster Kielst

1. Niels Jensen	1 gd	346856 al ²	Bagge Baggelsen i Ribe	+ 47482 al ²
2. Bachen Christensen	½gd	224430 al ²	Ribe skole	+ 21471 al ²
3. Thomas Sørensen	½gd	231049 al ²	-	+ 14872 al ²
4. Søren Boyesen	1 gd	412125 al ²	Ryttergods	+ 94192 al ²
5. Lars Jørgensen	1 gd	336395 al ²	Hans Wandel i Ribe	

BOLHUS

Niels Hansen		163955 al ²	Hlr Frederich i Gram (Frederik Hansen Friis)
Niels Larsen		241386 al ²	Ryttergods (ses på ops. 299)
? Jens Larsen	?	364626 al ²	Jørgen Hansen i Ribe + 5833 al ²

Til Øster Kjelst mark ligger 9 tegter

Bye tegt, Bølle dals tegt, Norden Ringhøjs tegt, Sønden Ravnhøjs tegt, Norden Ravnhøjs tegt,
Vrangager tegt, Leerpotte tegt, Præstedams tegt.

Vester Kjelst beboes af:

6. Dynes Bachensen	½gd	213928 al ²	Riberhus
7. Christen Jensen	½gd	243357 al ²	- + 8953 al ²
8. Søren Sørensen	½gd	249770 al ²	Ryttergods + 4048 al ²
9. Peder Christensen	½gd	234869 al ²	- + 3559 al ²
10. Hans Sørensen	1 gd	289771 al ²	- + 40210 al ²

Efterskrevne 2 halvgårde, hvis afgift oppebæres af præsten i Janderup, Søren Pedersen:

11. Niels Nielsen	½gd	504287 al ²	
12. Jacob Nielsen	½gd	462149 al ²	
? Oluf? Jensen	?	269579 al ²	Hlr Frederich i Gram (ses ops. 302-5)
? Niels Tuesen	?	131367 al ²	Ryttergods

Bem.te Bye Lider stoer Schade af wand naar Det er storm og uweir, Der iche Alleneste
fordærfuer Høe og undertiden bortschier Ager Jorden, saa welsom Engene, som Byen
siunlig samme Bye Kand sees og fornemmes.

Så nævnes forskellige udenbys mænd med jord på denne mark.

På ops. 63 er opgørelse over hvor meget høl og mosefoder, der bjerges og hvor mange
høveder, der kan græsse på marken.

Vester Kjelst mark strækker sig mod øst til Øster Kjelst mark, vest til Hesselmed mark,
syd til fjorden og nord til Billum mark og består af 9 tegter:

Strand tegt, Ormdals tegt, Tumhøjs tegt, Graasteens tegt, Vester Nørre Meede tegt,
Øster Nørre Meede tegt, Langager tegt, M.ugager tegt og Mellemvejs tegt. Så nævnes
Sorte Lands agrene. Og på ops.78-79 høst af høl og mosefoder samt antal af høveder
til afgræsning.

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=80> og senere

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=316>

BILLUMGÅRD Er en enlig Gaard

Tilhører Hans Kongl. Mayst. og Er Rytter Godz, samme Gaard hafr En March kaldis
Billum Gaars March, som brugis og beboes af

Jens Jensen 984056 al² Ryttergods (græsning til 16 høveder)

Ingen Herlighed Enten af Schouf, Giersel, Liungeslet eller Fischeri. Tørfueschier hafr hand
som widere i De otte mændz Forretning findis indført.

Ingen OfuerDrift, men Maa Leye Græβgang til hans Queg Paa andris Marcher.
Lader Maahle i Hesselmed og Gryde waed Møller.
Forskellige mænd har agre, som de bruger på området.
På engene kan bjerges 12 læs hø og 12 læs mosefoder samt græsses 12 høveder.

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=84> og senere

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=320>

BURGÅRD Er en enlig Gaard Ryttergods og beboes af
Hans Larsen 373430 al² Ryttergods + 57646 al²

I øvrigt som ved Billumgård, men lader male ved Hesselmed og Henne møller.

Kan bjerge 2 læs hø og 2 læs mosefoder.

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=88> og senere

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=326>

KIERM* Er it Boelshuus beboes af *nu BILLUMKJÆR
Niels Hansen 340433 al² Niels Serup, Sognepræst i Ribe

Kan bjerge 4 læs mosefoder og græsse 2½ høved.

Kierm mark strækker sig øst til Kjelst mark, vest til Hesselmed mølle, syd til Kjelst mark,
nord til Billum mark.

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=92> og senere

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=332>

HANNEVANG Er en Enliggaard, er Ryttergodz beboes af
Jens Hansen 1 gd 409531 al² Ryttergods

Ved samme gård ligger 1 bolshus og et gadehus, hhv:

Jens Madsen 187144 al² Doctor Ludrichs arvinger
Jørgen Nielsen 132710 al² -do-

Ingen Tørfue Moser, Mends til Deris Ildebrandz Fornødenhed bruger udaf Liungtørre.

Ingen Fischeri, Ingen OfuerDrift, uden Paa Heeden, som Hand hafr til Fældz med Billum
og Aal Sogner. Lader Maahle Paa Gryde og Nørholms Møller.

Til gården ligger 9 tegter:

Vardevejs tegt, Sorte hede tegt, Lange hede tegt, Mellem tegt, Langager tegt, Stached
ager tegt, Synder tegt, Synder Nørre gårds tegt og Lerpotte tegt.

Til bolshuset 9 tegter:

Nørre Langager tegt, Nørre tegt, Mellem tegt, Lerpotte ager tegt, Hedelands tegt, Langager
tegt, Synder tegt, Stache ager tegt og Nørre vesten gårds tegt.

Til gadehuset 9 tegter:

Nørre langager tegt, Vester Nørre Langager tegt, Synder Langager tegt, Vejager tegt, Nørre
ager tegt, Næst Nørreager tegt, Mellem Nørreager tegt, Synder Nørreager tegt og Hustegt.

På engene kan bjerges 15 læs hø og 6 læs mosefoder og græsses 10 høveder.

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=102>

TARP by

Består af 13 halvgårde, 2 bolshuse og 3 gadehuse:

1. Niels Nielsen	½gd	393249 al ²	Ryttergods	+ 9639 al ²	andetsteds
2. Christen Nielsen	½gd	234135 al ²	-		
3. Jens Pedersen	½gd	255221 al ²	-		
4. Anders Sørensen	½gd	177609 al ²	-	+ 4876 al ²	
5. Hans Christensen	½gd	174879 al ²	Søren Larsen i Ravsted (sp.)	+ 328 al ²	
6. Hans Jensen	½gd	259295 al ²	Ryttergods	+ 100859 al ²	
7. Tue Hansen	½gd	227235 al ²	-	+ 32138 al ²	
8. Jens Madsen	½gd	327496 al ²	-	+ 103063 al ²	
9. Tue Bachensen	½gd	303497 al ²	-	+ 10778 al ²	
10. Thomas Nielsen	½gd	265359 al ²	Bagge Baggesen i Ribe		
11. Niels Sørensen	½gd	213927 al ²	-		
12. Jep Larsen	½gd	168648 al ²	Søviggård, Anders Nielsen		
13. Søren Jepsen	½gd	160920 al ²	-		

BOLSHUSE

1. Jens Larsen	181808 al ²	Søren Serup i Ribe	+ 5434 al ²
2. Gyde Olufsdatter	131806 al ²	Søviggård	+ 2688 al ²

GADEHUSE

1. Knud Boesen	2136 al ²	Chr.Langes arvinger Hesselmed	
2. Oluf Sørensen		-	
3. Niels Christensen			

Til byens Tarp mark hører 8 tegter:

Vester op tegt, Vesten Over Tarp Byes tegt, Steendøs tegt, Juels mark tegt, Kirketegt,

Mellem Brets tegt, Langvangs tegt og Vester Brøndels tegt.

Til bemelte Bye Er Ingen Ofuer drift uden paa deres egen? Jord, menß maa leie Græbning for deriß Queg paa andre Marcker. Lader maalle i Gryde og Heßelmed Møller eller anden sted. Ingen Schouf, Gierßel, Thørfueschier, Liungslett, eller Fischeri.

Lider Schade paa deriß Vange ved Enn Syd Vest Storm, at Søen? Aar effter Aar afschierer paa Samme Støcher m.. Een 20 Allen Tillige Na(a)r Floden med en østen Vind Igien udløber og udi 8te Aars Tiid Nesten Ved 100 Allen af Tager.

<http://ao.salldata.dk/vis1.php?bsid=126221&side=167> og senere

BILLUM by

Består af 6 helgårde og 2 bolshuse, der beboes af:

1. Maren Hans Michelsens	1 gd	357261 al ²	Riberhus	
2. Kirsten Thomas Nielsens	1 gd	325407 al ²	Ryttergods	+ 17867 al ² andetsteds
3. Niels Nielsen og Peder Hansen	1 gd	503373 al ²	-	+ 34303 al ²
4. Hans Nielsen	1 gd	524765 al ²	-	+ 16401 al ²
5. Niels Thomasen	1 gd	399368 al ²	-	+ 33507 al ²
6. Niels Hansen og Dines Jepsen	1 gd	428857 al ²	Riberhus	+ 25358 al ²

BOLSHUSE

1. Maren Terkil Hansens	408443 al ²	Ribe Hospital	+ 39642 al ²
2. Poul Christensen	255444 al ²	Ryttergods	

GADEHUSE

Maren Terkil Hansens (jvf ovf)	15251 al ²	Ribe hospital	
Poul Christensen (jvf ovf)		Ryttergods	
Jens Hansen	28020 al ²	Chr. Langes arv. Hesselmed	
Anne Knudsdatter		Riberhus	
Rasmus Knudsen	5354 al ²	Ryttergods	

Billum kirkejord 428087 al²

Billum mark har 9 tegter:

Hede tegt, Kirkevangs tegt, Nørre tegt, Sort? Hus tegt, Schege Flod tegt,

Kirkehøjs Synder tegt, Næste østen Byes tegt og Daale tegt.

Ingen skov, gærdsel, tørveskær, lyngslet eller overdrev til deres kvæg, hvortil de må leje marker andetsteds. Ingen fiskeri. Lader male i Grydvad eller Nørholm møller ellet andetsteds.